

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 336.14:352

DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2021-3-16>

Ватаманюк-Зелінська У.З.

доктор економічних наук,
професор кафедри фінансового менеджменту
Львівського університету імені Івана Франка

Іщенко В.А.

здобувач освітнього ступеня «магістр»
Львівського університету імені Івана Франка

Vatamanyuk-Zelinska Uliana

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor at the Department of Financial Management
Ivan Franko National University of Lviv

Ishchenko Veronika

Student
Ivan Franko National University of Lviv

ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТУ РОЗВИТКУ МІСТА: АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

FORMATION AND USE OF THE CITY DEVELOPMENT BUDGET: AN ANALYTICAL STUDY

Статтю присвячено обґрунтуванню значення бюджету розвитку та оцінці потенційних напрямів його використання. Розкрито теоретичні підходи до визначення сутності поняття «бюджет розвитку», його роль та призначення. Окреслено його ключову роль у здійсненні фінансування інфраструктури міста. Розглянуто напрями та галузі спрямування коштів бюджету розвитку відповідно до чинного законодавства. Визначено загальні обсяги видатків бюджету розвитку м. Львова. Здійснено аналіз та оцінку напрямів використання коштів із бюджету розвитку м. Львова. Розглянуто видатки бюджету розвитку м. Львова за рахунок субвенцій із державного та обласного бюджетів. На основі проведеного аналізу визначено пріоритетні завдання, необхідні для подальшого вдосконалення видаткової системи бюджету розвитку міста.

Ключові слова: місцевий бюджет, соціально-економічний розвиток регіонів, бюджет розвитку, видатки бюджету розвитку, субвенції.

Статья посвящена обоснованию значения бюджета развития и оценке потенциальных направлений его использования. Раскрыты теоретические подходы к определению сущности понятия «бюджет развития», его роль и назначение. Определена ключевая роль бюджета развития в осуществлении финансирования инфраструктуры города. Рассмотрены направления и отрасли использования его средств в соответствии с действующим законодательством. Определены общие объемы расходов бюджета развития г. Львова. Осуществлены анализ и оценка направлений использования средств из бюджета развития г. Львова. Рассмотрены расходы бюджета развития г. Львова за счет субвенций из государственного и областного бюджетов. На основе проведенного анализа определены приоритетные задачи, необходимые для дальнейшего совершенствования расходной системы бюджета развития.

Ключевые слова: местный бюджет, социально-экономическое развитие регионов, бюджет развития, расходы бюджета развития, субвенции.

One of the priority tasks of the Decentralization Reform is to create conditions for the mobilization of sufficient financial resources in order to ensure the functioning and development of the relevant territorial community and its local budget. The ultimate goal of the reform is to form self – sufficient territorial communities with financially sound

budgets and a high level of financial independence. In such conditions, when local budgets' own revenues are limited, the development budget plays a leading role in financing the community. The development budget is one of the indicators for assessing the quality of life in territorial communities because it provides financing for infrastructure and the quality of local services, which ultimately determine the growth of the local economy as a whole. However, the revenue side of the development budgets of local budgets in Ukraine, even taking into account certain positive changes enshrined in the new version of the Budget code, is not able to meet the financial needs of territories in budget investments in the current conditions. Given this, the problems of using development budget funds as part of the special fund of local budgets do not lose their relevance today.

Therefore, the article is devoted to substantiating the importance of the development budget and assessing potential directions for its use. The scientific work reveals theoretical approaches to defining the essence of the concept of "development budget", its role and purpose. The key role of the development budget in financing the city's infrastructure is outlined. Directions and areas of allocation of development budget funds in accordance with the current legislation are considered. The total amount of expenditures of the Lviv development budget is determined. The analysis and evaluation of the directions of using funds from the Lviv development budget was carried out. Expenditures of the Lviv development budget at the expense of subventions from the state and regional budgets are considered. Based on the analysis, the priority tasks necessary for further improvement of the expenditure system of the development budget are indicated.

Keywords: local budget, socio-economic development of regions, development budget, development budget expenditures, subventions.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Одним із пріоритетних завдань реформи децентралізації є створення умов для мобілізації достатнього обсягу фінансових ресурсів із метою забезпечення функціонування і розвитку відповідної територіальної громади, її місцевого бюджету. Кінцева мета реформи – формування самодостатніх територіальних громад із фіскально спроможними бюджетами та високим рівнем фінансової незалежності. За таких умов, коли власні доходи місцевих бюджетів є обмеженими, провідна роль у здійсненні фінансування громади належить бюджету розвитку. Бюджет розвитку є одним із показників оцінки якості життя в територіальних громадах, адже забезпечує фінансування інфраструктури та якості надання локальних послуг, що в кінцевому підсумку є визначальними чинниками для зростання місцевої економіки у цілому. Однак дохідна частина бюджетів розвитку місцевих бюджетів в Україні, навіть з урахуванням певних позитивних зрушень, закріплених у новій редакції Бюджетного кодексу, у теперішніх умовах не спроможна забезпечити фінансових потреб територій у бюджетних капіталовкладеннях. З огляду на це, проблеми використання коштів бюджетів розвитку у складі спеціального фонду місцевих бюджетів не втрачають своєї актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Проблема пошуку додаткових джерел нарощення фінансової бази місцевих органів влади та дослідженням інституту бюджету розвитку займалися такі науковці, як: І.В. Запатріна [2], М.В. Гончаренко [4], О. Максимук [5], О. Василик, Т. Васильєва, Н. Винниченко, Н. Карпишина, О. Кириленко, В. Кравченко, О. Крайник, В. Кулешір, І. Луїніна, І. Лютий, К. Павлюк, О. Пелехата, В. Стоян, І. Чугунов та ін. Необхідно відзначити, що науково-методична база процесу формування та використання коштів із бюджету розвитку не повною мірою задовольняє потреби муніципального управління і потребує подальшого поглиблення і доповнення.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Обґрунтування місця, ролі та значення бюджету

розвитку у фінансуванні потреб територіальної громади на прикладі м. Львова.

Вклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Соціально-економічний розвиток територій здебільшого залежить від їх забезпечення власними джерелами фінансування. Серед таких особливу роль відіграє бюджет розвитку, що знаходиться у складі спеціального фонду місцевих бюджетів. До того ж одним із завдань, передбачених Концепцією реформування місцевих бюджетів, є посилення їхнього інвестиційного складника, який частково може бути забезпечений ресурсами цього джерела надходжень. Інвестиційну привабливість місцевих бюджетів забезпечуватиме програмний підхід до здійснення видатків для реалізації інвестиційних проєктів згідно із затвердженими програмами соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці [1].

Сучасний аналіз чинного законодавства та наявних проблем фінансового забезпечення розвитку територіальних громад дає змогу стверджувати, що завдання, визначені Концепцією щодо посилення інвестиційного складника місцевих бюджетів, усе ще залишаються нереалізованими. Отже, залишається відкритим питання вдосконалення механізмів інвестування в розвиток територій. Це потребує обґрунтування нових дієвих підходів, зокрема вдосконалення механізмів формування та використання бюджету розвитку у складі місцевих бюджетів.

Як відомо, бюджет будь-якого рівня, як державного, так і місцевого, складається із загального та спеціального фондів. Причому із загального фонду бюджету здійснюється фінансування поточних статей видатків, а зі спеціального фонду кошти спрямовуються за цільовим призначенням на фінансування різноманітних програм економічного та соціального розвитку територій. У складі спеціального фонду бюджету, відповідно, виділено бюджет розвитку. Отже, з упровадженням реформи місцевого самоврядування саме йому відводиться ключова роль у забезпеченні інфраструктури відповідної територіальної громади чи міста.

Існує декілька варіантів трактування поняття «бюджет розвитку». Зокрема, І.В. Запатріна визначає бюджет розвитку як складову частину спеціального фонду місцевих бюджетів, бюджетні ресурси якого використовуються для інвестиційної та інноваційної діяльності. Натомість зарубіжні науковці акцентують увагу на призначенні бюджету розвитку, говорячи, що це складова частина державного бюджету, яка формується у складі його капітальних витрат і використовується для кредитування, інвестування та гарантійного забезпечення інвестиційних проєктів [2].

Законом України «Про місцеве самоврядування» визначено, що бюджет розвитку – це доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази місцевого самоврядування [3].

У широкому розумінні бюджет розвитку – це асигнування на інноваційну й інвестиційну діяльність, пов'язану з капітальними вкладеннями у соціально-економічний розвиток адміністративно-територіального утворення, на соціальні програми, інші витрати, що пов'язані з розширеним відтворенням. Це поняття охоплює ідентифікацію, визначення пріоритетів і планування потреби у фінансуванні на середньостроковий період, оцінку фінансових можливостей потенціалу, фінансове прогнозування, оцінку, складання інноваційних проєктів муніципального розвитку, а також розроблення та використання різних варіантів фінансування таких проєктів [4].

Варто зазначити, що практика розмежування бюджетів залежно від напрямів використання бюджетних коштів активно застосовується високорозвиненими країнами світу у формі «концепції двох бюджетів». Зокрема, більшість місцевих урядів США виділяє інвестиційний і поточний бюджети. Інвестиційний бюджет як поняття включає у себе ідентифікацію потреб в інвестиційному проєкті, визначення

пріоритетів і планування обсягів фінансування в середньостроковому періоді, аналіз фінансового потенціалу, прогнозування, розроблення, оцінку інвестиційних проєктів, а також аналіз можливих варіантів фінансування цих проєктів [5]. В Україні «концепція двох бюджетів» реалізується шляхом виокремлення бюджету розвитку зі спеціального фонду бюджету.

У ст. 71 Бюджетного кодексу зазначено напрями використання коштів із бюджету розвитку. Так, на рис. 1 відображено основні напрями здійснення капітальних видатків бюджету розвитку.

Розглянемо та проаналізуємо напрями використання коштів бюджету розвитку на прикладі м. Львова. На рис. 2 продемонстровано загальний обсяг видатків бюджету розвитку м. Львова протягом 2018–2020 рр.

Як бачимо з рис. 2, видатки бюджету мали тенденцію до збільшення протягом аналізованого періоду. Зокрема, у 2019 р. видатки збільшилися на 293,7 млн грн (11%) порівняно з 2018 р. Натомість у 2020 р. обсяг видатків бюджету розвитку збільшився на 215,4 млн грн (7,3%). Загалом протягом аналізованого періоду (2018–2020 рр.) видатки бюджету розвитку збільшилися на 509,1 млн грн (19,1%). Збільшення фактичного обсягу видатків бюджетів розвитку свідчить про зростання капітальних видатків, які сприяють соціально-економічному розвитку міста.

Розглянемо та проаналізуємо напрями використання коштів бюджету розвитку міста Львова (табл. 1).

Як видно з даних табл. 1, видатки бюджету розвитку м. Львова становили в 2018 р. – 2 661,4 млн грн, у 2019 р. – 2 955,1 млн грн, у 2020 р. – 3 170,5 млн грн. Сума видатків зростала кожного року, зокрема в 2020 р. вона зросла проти 2019 р. на 215,4 млн грн. Протягом 2020 р. найбільше коштів із бюджету розвитку м. Львова спрямовувалося на фінансування будівництва та ремонту об'єктів ЖКГ і доріг (25% від

Рис. 1. Основні напрями здійснення капітальних видатків бюджету розвитку

Джерело: складено на основі [6]

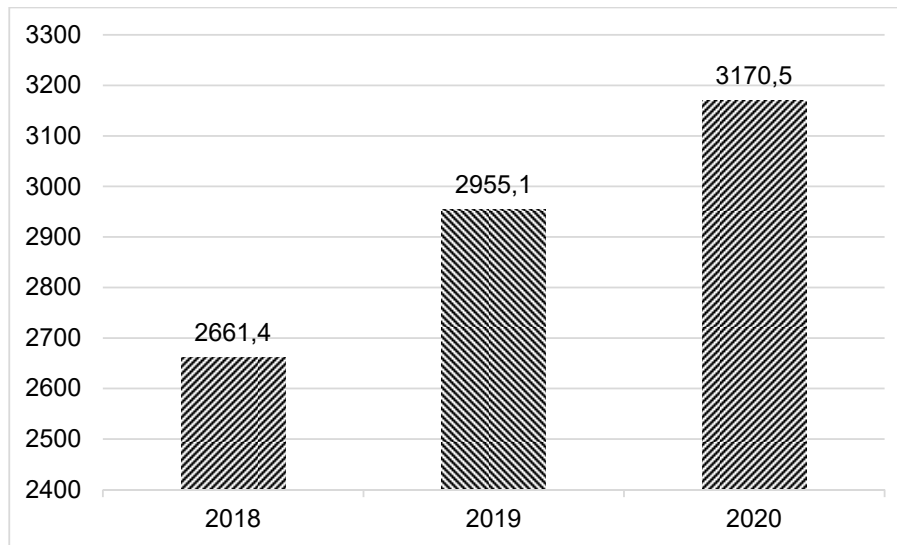

Рис. 2. Загальний обсяг витратків бюджету розвитку м. Львова за 2018–2020 рр., млн грн

Джерело: складено на основі [7]

Таблиця 1

Витатки бюджету розвитку м. Львова за 2018–2020 рр.

Напрями викорис- тання витратків	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення 2020/2019	
	млн грн	частка в загальній структурі, %	млн грн	частка в загальній структурі, %	млн грн	частка в загальній структурі, %	млн грн	%
Освітні установи та заклади	0	0,00	233,0	7,88	184,0	5,80	-49,0	-2,08
Медичні установи та заклади	0	0,00	111,5	3,77	148,5	4,68	37,0	0,91
Установи та заклади культури	0	0,00	26,9	0,91	40,0	1,26	13,1	0,35
Установи та заклади фіз. культури та спорту	0	0,00	0	0,00	25,1	0,79	25,1	0,79
Будівництво та ремонт об'єктів ЖКГ і доріг	514,9	19,35	790,2	26,74	795,2	25,08	5,0	-1,66
Інші об'єкти комунальної власності	83,6	3,14	0	0,00	325,2	10,26	325,2	10,26
Придбання обладнання та предметів довгостро- кового користування	87,8	3,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Внески до статутного капіталу суб'єктів гос- подарування	1804,4	67,80	1524,2	51,58	1433,9	45,23	-90,3	-6,35
Реставрація пам'яток культури, історії та архітектури	43,5	1,63	52,7	1,78	43,2	1,36	-9,5	-0,42
Трансферти іншим бюджетам	65,5	2,46	123,8	4,19	58,0	1,83	-65,8	-2,36
Інше	61,7	2,32	92,8	3,14	117,4	3,70	24,6	0,56
Всього	2661,4	100,00	2955,1	100,00	3170,5	100,00	215,4	0,00

Джерело: складено на основі [7]

загального обсягу бюджету розвитку), інших об'єктів комунальної власності (10,26%), освітніх установ та закладів (5,8%) та медичних установ та закладів (4,68%). Загалом протягом досліджуваного періо-

ду підхід до розподілу коштів із бюджету розвитку є практично незмінним.

Таким чином, аналіз структурних змін у витатках бюджету розвитку м. Львова показав, що найбіль-

шу частку його видатків становила стаття «внески до статутного капіталу суб'єктів господарювання» – майже 70% у 2018 р., 51,58% – у 2019 р. та 45,23% – у 2020 р. Зауважимо, що частка витрат на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт доріг і об'єктів житлово-комунального господарства зросла з 19,35% у 2018 р. до 25,08% у 2020 р.

Складовою частиною бюджету розвитку міста є субвенції з інших бюджетів, які спрямовуються на реалізацію інвестиційних проєктів, тому доцільно розглянути видатки бюджету розвитку м. Львова за рахунок субвенцій із державного та обласного бюджетів (рис. 3).

За рахунок субвенцій із державного та обласного бюджетів видатки бюджету розвитку м. Львова в 2020 р. становили 117,4 млн грн, що менше проти 2019 р. на 24,6 млн грн. Кошти були використані на [7]:

- співфінансування проєктів місцевих ініціатив в сумі 5,0 млн грн у 2020 р. У 2018 та 2019 рр. кошти на фінансування проєктів місцевих ініціатив із бюджету розвитку не виділялися;

- придбання житла для учасників антитерористичної операції на умовах співфінансування у сумі 0,8 млн грн у 2019 та 2020 рр. У 2018 р. 0,4 млн грн спрямовувалося на забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа у Львівській області у рамках реалізації Регіональної програми на 2016–2018 роки;

- виконання інвестиційних проєктів у сумі 1,7 млн грн у 2018 р., на 3,5 млн грн більше у 2019 р. (5,2 млн грн). У 2020 р. видатки на здійснення інвестиційних проєктів суттєво збільшилися порівняно з 2019 р., зокрема на 16,4 млн грн, і становили 21,6 млн грн;

- придбання медичного обладнання в рамках Комплексної програми підтримки галузі охорони здоров'я Львівської області на 2017–2020 рр. в сумі 1,1 млн грн;

- соціально-економічний розвиток у сумі 9,5 млн грн у 2018 р., у 2019 р. на 3,8 млн грн більше – 13,3 млн грн. У 2020 р. видатки на соціально-економічний розвиток суттєво зменшилися – на 10,3 млн грн і становили лише 3 млн грн. Однією з імовірних причин такого різкого скорочення видатків на соціально-економічний розвиток є спрямування коштів у медичні заклади на боротьбу з COVID-19;

- за 2020 р. чимало видатків спрямовувалося на боротьбу з COVID-19. Зокрема, на реалізацію проєктів із реконструкції, капітального ремонту приймальних відділень в опорних закладах охорони здоров'я у госпітальних округах за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету в сумі 13,3 млн грн; на забезпечення подачі кисню ліжкового фонду закладів охорони здоров'я, які надають стаціонарну медичну допомогу пацієнтам із хворобою COVID-19, у сумі 31,7 млн грн; на забезпечення здійснення деяких заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію COVID-19 у сумі 6,8 млн грн;

- виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для учасників АТО, внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій у сумі 29,9 млн грн у 2019 р. У 2020 р. видатки зменшилися на 9,5 млн грн і становили 20,4 млн грн. У 2018 р. таких видатків із бюджету розвитку м. Львова не передбачалося;

- закупівлю комп'ютерного обладнання для початкових класів, що навчаються за новими методиками відповідно до Концепції «Нова українська школа», у сумі 1,1 млн грн у 2018 р., по 1,8 млн грн – у 2019 та 2020 рр.;

- придбання обладнання для харчоблоків закладів загальної середньої освіти в сумі 1,4 млн грн у 2020 р. У 2018 та 2019 рр. видатків на придбання обладнання для харчоблоків закладів ЗСО з бюджету розвитку ЗСО не передбачалося;

- на фінансове забезпечення будівництва і утримання автомобільних доріг місцевого значення

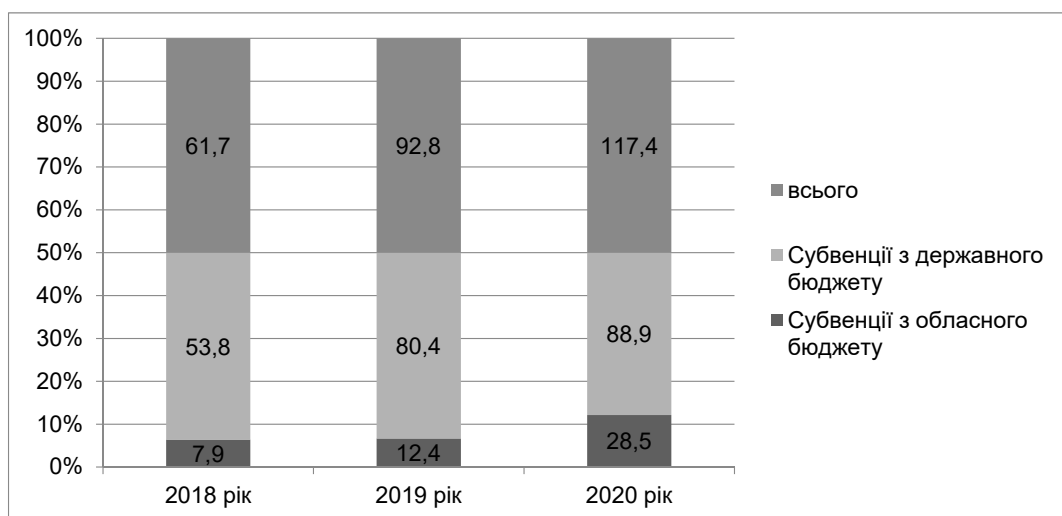

Рис. 3. Видатки бюджету розвитку м. Львова за рахунок субвенцій із державного та обласного бюджетів у 2018–2020 рр.

Джерело: складено на основі [7]

пунктах у сумі 10 млн грн у 2019 р. та 11,4 млн грн у 2020 р. У 2018 р. фінансування будівництва доріг місцевого значення було відсутнє;

– на проведення капітального та поточно-го середнього ремонту автомобільних доріг у сумі 26,8 млн грн у 2020 р. У 2018 та 2019 рр. кошти на проведення капітального та поточного середнього ремонту доріг із бюджету розвитку не передбачалося.

На нашу думку, нинішня система формування видаткової частини бюджету розвитку потребує подальшого вдосконалення. Для забезпечення виконання завдань щодо бюджету розвитку необхідно забезпечити прозоре використання бюджетних коштів, спрямованих на розвиток місцевих громад, та зменшити фінансування окремих статей бюджету розвитку для використання їх для більш необхідних потреб, зокрема на інвестиційне забезпечення розбудови територіальних громад.

На нашу думку, для забезпечення збалансованого розвитку територій, і зокрема м. Львова, потребує вдосконалення механізм розподілу субвенцій на виконання інвестиційних проєктів. Практика надання місцевим бюджетам таких субвенцій свідчить про необхідність поліпшення правового врегулювання порядку їх формування з метою забезпечення ефективного розподілу між регіонами на підставі чітко встановлених критеріїв. Згідно зі стандартами Європейської хартії місцевого самоврядування [8], у регулюванні міжбюджетних відносин перевага має надаватися нецільовим трансфертам, оскільки зростання цільових трансфертів посилює залежність місцевих бюджетів від центру і послаблює їхню самостійність.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок. Перспектива використання коштів бюджету розвитку на реалізацію соціально-економічних проєктів територіальних громад із кожним роком стає все більш привабливою. Попри це в умовах завершення децентралізації органи місцевого самоврядування стикаються з новими проблемами у залученні і використанні фінансових ресурсів. Бюджет розвитку м. Львова сьогодні переорієнтовано на витрати для погашення місцевого боргу, у тому числі за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

Однак після реорганізації територіальних громад, що увійшли до складу Львівської ОТГ у жовтні 2020 р., за результатами інвентаризації, яка по них ще не завершилася, місто отримує додаткові боргові зобов'язання. Це зобов'язання за кредитами громад, які фактично вже не існують. Тому видатки бюджету розвитку, які мали б спрямовуватися на заходи, пов'язані з розширенням відтворення, очікувано, йтимуть на погашення тепер уже місцевого боргу. Це стане негативним явищем для місцевої економіки і інфраструктури – зменшить фінансування пріоритетних видатків міста, а саме: інвестиційних проєктів; капітального ремонту та реконструкції об'єктів

соціально-культурної сфери, житлово-комунального та дорожнього господарства; придбання шкільних автобусів та автомобілів швидкої медичної допомоги; оновлення матеріально-технічної бази комунальних закладів охорони здоров'я, комп'ютеризацію та інформатизацію закладів загальної середньої освіти і комунальних закладів охорони здоров'я.

Бібліографічний список:

1. Про схвалення Концепції реформування місцевих бюджетів : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 № 308-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/308-2007-%D1%80#Text>.
2. Запатріна І.В. Бюджет розвитку: нормативно-правовий аспект. *Наукові праці НДФІ*. 2006. № 1(34). С. 13–22.
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Гончаренко М.В. Проблемні аспекти формування місцевих бюджетів розвитку. *Теорія та практика державного управління*. 2013. № 4(43). С. 1–7. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/NADU/TPDU/TPDU-43-2013.pdf#page=187.
5. Максимук О. Концепція двох бюджетів та особливості її застосування в Україні. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2018. № 4. С. 47–58. URL: <https://cutt.ly/mbITUqT>.
6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
7. Бюджет міста. Офіційний сайт Львівської міської ради. URL: <https://city-adm.lviv.ua/public-information/budget/lviv>.
8. Європейська Хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text.

References:

1. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro skhvalennia Kontseptsii reformuvannia mistsevykh biudzhativ" (vid 23.05. 2007 r., № 308-p). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/308-2007-%D1%80#Text>.
2. Zapatrina I.V. (2006) Biudzheth rozvytku: normatyvno-pravovyi aspekt [Development budget: regulatory aspect]. *Naukovi pratsi NDFI (electronic journal)*, no. 1(34), pp. 13–22.
3. Zakon Ukrainy "Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini" (vid 21.05.1997 r., № 280/97-BP). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Honcharenko M. V. (2013) Problemni aspekty formuvannia mistsevykh biudzhativ rozvytku [Problematic aspects of formation of local development budgets]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia (electronic journal)*, no. 4(43), pp. 1–7. Available at: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/NADU/TPDU/TPDU-43-2013.pdf#page=187.
5. Maksymuk O. (2018) Kontseptsiia dvokh buidzhativ ta osoblyvosti yii zastosuvannia v Ukraini [The concept of two budgets and features of its application in Ukraine]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho universytetu (electronic journal)*, no. 4, pp. 47–58. Available at: <https://cutt.ly/mbITUqT>.
6. Biudzhetni kodeksi Ukrainy vid 08.07.2010 r., № 2456-VI. [Budget Code of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
7. Biudzheth mista. Ofitsiynyi sait Lvivskoi miskoi rady. Available at: <https://city-adm.lviv.ua/public-information/budget/lviv>.
8. Yevropeiska Khartiia samovriaduvannia vid 15.10.1985 r. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text.